

Sabrakaktusens frukt har ett tjockt taggigt skal men ett sött och smakligt inre. Sabra används ibland som namn på de infödda israelerna... Foto: Göran Larsson ©.

Jerusalem den 30 augusti 2013

Kära vänner!

För några veckor sedan återvände jag hit, så nu får vår fina svenska sommar en fortsättning med råge här. Men det är inte obehagligt varmt, bara omkring 30 grader, och som vanligt fläktar det behagligt i Jerusalem. Kvällarna är ljumma och nätterna svala.

Men i Mellanöstern i stort kokar det. Jag har i det längsta tvekat med att skriva denna hälsning, eftersom vi dagligen håller andan inför vad som kan hända härnäst i Syrien. När ni läser dessa rader, kan det lugn vi njuter av för närvarande mycket väl ha förbytts i något helt annat. Via nyheterna hålls vi uppdaterade timma för timma, för här handlar det ju om ett drama som utspelar sig endast några mil från landets gränser.

Dessutom är det en sak som förenar krishärdarna runtom, och det är hatet mot Israel. Oavsett vilka som har eller tar makten, kan man vara förvissad om att Israel kommer att utgöra minsta gemensamma nämnaren för deras hot och hat. När jag skriver detta, klargör Syriens vice utrikesminister på

Västra muren är judenhetens heligaste – och största – "synagoga". Under sabbaten och högtiderna fylls den ofta till bristningsgränsen.

Foto: Göran Larsson ©.

radion att om Syrien angrips – oavsett vem som gör det – kommer Syrien att anfälla Israel. Det känns som att befinna sig i stormens öga. Om det är lugnet före stormen återstår att se.

I vilket fall som helst verkar det som om de flesta vant sig vid att det är så det är i Mellanöstern,

och vi är givetvis tacksamma för det lugn vi trots allt får åtnjuta i denna oroliga del av världen. När den norske utrikesministern var på besök för några dagar sedan gjorde han ett uttalande som nog ganska väl sammanfattar tillståndet här: "När vi betraktar en karta över Mellanöstern, finns det två små landområden som är lugnare än resten – Israel och Västbanken ... Israelerna och palestinierna har en sak gemensam: de är på samma sida när det gäller synen på Iran, Syrien och Muslimska brödrskapet. Både Ramallah och Jerusalem vill begränsa dessa aktörers inflytande." Han framhöll också som positivt att Muslimska brödrskapets fall i Egypten bidragit till att stärka den

Gudstjänst vid Västra muren. Foto: Göran Larsson ©.

Palestinska myndigheten på bekostnad av Hamas' regim i Gaza. Som bekant erkänner ju inte denna regim Israel inom *några* gränser.

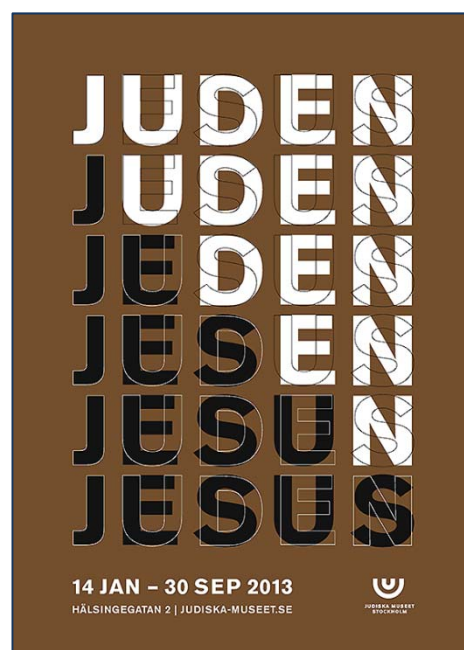
En grupp som befinner sig mitt i stormen och som är särskilt utsatt är Mellanösterns kristna minoritet. Bara under de senaste upploppen i Egypten har över 70 kyrkor och skolor vandaliserats och bränts ned. Kristna affärer och restauranger har plundrats. Den kristna befolkningen på omkring 10% - som ständigt minskar - fruktar för sina liv, anklagade av Muslimska brödrskapet för antimuslimsk verksamhet. Samma tragedi händer i Irak, där antalet kristna minskat med hälften efter Saddam Husseins fall, och i Syrien, där landets två miljoner kristna sluter sig samman i ett försök att försvara sig sedan kristna byar och områden utsatts för svåra förföljelser och i flera fall tömts på kristna. Ett exempel är staden Homs - Syriens tredje i storlek - vars kristna befolkning på förmodligen över 60 000 har flytt. I oktober förra året spreds nyheten i medier världen över, att den siste kristne - en 84-årig man som vägrade lämna sitt hem - mördats. Sedan Hamas tog makten i Gaza 2007 har den kristna minoriteten också minskat med hälften. Mycket kunde även sägas om de kristnas utsatta situation i Turkiet och Iran. Frågan är om det finns något annat land i Mellanöstern, där antalet kristna ökar, än Israel. Men det får bli ämne för ett annat nyhetsbrev.

Att förutse vad som kommer att hända inom den närmaste framtiden är inte lätt. Kanske är det därför bäst att jag inte har utrymme att skriva mera om det nu, eftersom jag denna gång har ovanligt många pålysningar inför hösten och nästa år.

Först vill jag påminna om att utställningen "Juden Jesus" på Judiska Museet i Stockholm pågår september månad ut (Hälsingegatan 2, tel. 08-55773560, <http://www.judiska-museet.se/>).

För ovanlighetens skull kommer jag att vara i Sverige andra hälften av oktober och första veckan i november. Ni är varmt välkomna till de offentliga föreläsningarna enligt schemat i slutet av brevet, och om ni undrar över något kan ni kontakta de personer som står angivna vid de olika programpunkterna.

Som vanligt kommer jag att tillbringa delar av januari och februari i Sverige för kurser och föreläsningar.

Jag prioriterar prästfortbildning och medarbetarsamlingar men står också till förfogande för gudstjänster och föredrag på församlingsaftnar och liknande. Tyvärr kan jag inte följa regeln "först till kvarn", eftersom jag måste begränsa mig geografiskt för att nedbringa resekostnader och resetid. Men jag kommer att boka in så mycket jag orkar. Programmet lägger jag upp så snart jag får in anmälningar om intresse.

Redan nu vill jag påminna om kunskapsresorna till Rom och Sicilien med Sonia Schlossman och mig nästa vår. Romresorna är numera välkända. Kerstin Doyle, journalist på Dagen, var med i våras och skrev i en artikel att "resorna har blivit så populära att de inte behöver annonseras" (<http://www.dagen.se/vardag/tema/kunskapsresa-i-rom-gav-spannande-samtal/>). Däremot är Sicilienresorna mindre kända. Sicilien var länge mötesplats för judendom, kristendom och islam. Här möttes också grekisk, romersk, arabisk, normandisk, fransk och spansk kultur, för alla länder ville ha del i denna bördiga och strategiskt viktiga ö mitt i Medelhavet. Religionerna och kulturerna har också lämnat djupa spår efter sig - grekiska tempel, romerska villor, judiska bad, kristna kyrkor. Grekiska dramer uruppfördes här. Enligt Apostlagärningarna 28:12 passerade aposteln Paulus staden Siracusa på väg till Rom. Hit nådde inkquisitionen på medeltiden. Kort sagt, Sicilien har en så lång och rik historia, att den närmast är oöverskådlig. Till detta kommer en natur som är vacker och omväxlande, ibland riktigt storslagen, som vulkanen Etna med sitt dramatiska landskap.

Vi försöker under en vecka förmedla så mycket vi förmår under föreläsningar, möten med människor och resor från Palermo i nordväst till Siracusa i sydost. **Sicilienresan** äger rum **26 april-3 maj**, och **Romresan 5-10 maj**. För information och anmälningar kontakta Ulla Terling, tel. 08-58036776; ulla.terling@comhem.se eller sonia@romajudaica.nu. Anmälningar till Sicilienresan måste lämnas senast under första veckan i januari, eftersom hotellen vill ha besked så lång tid i förväg.

Som vanligt skriver jag detta nyhetsbrev när livet i Israel präglas av årets festrikaste del. Den inleds nu på onsdag kväll med *Rosh hashana*, det judiska nyåret. Då börjar år 5774 enligt den judiska tideräkningen. Efter tio dagar infaller sedan *Jom kippur*, försoningsdagen, alltså den 14 september, och efter ytterligare fem dagar börjar *Sukkot*, lövhyddohögtiden, som varar i åtta dagar. Denna långa högtidsperiod är över först den 27 september.

Ni som läser detta rundbrev har mycket skiftande bakgrund, men en sak förenar er och det är att ni på ett eller annat sätt, direkt

eller indirekt, är engagerade i det som händer här. Låt oss mitt i all politisk turbulens hoppas på en fredlig utveckling till alla människors bästa. Våra judiska vänner hälsar jag med de ord som ofta hörs just nu - *Shana tova umetuka*, "Ett gott, sött år!" Och er alla önskar jag allt gott och tackar för ert stöd av Jubileumsfondens arbete, för omtanke, förbön och vänskap.

Med de varmaste hälsningar från ett härligt högsommarvarmt och friskt fläktande Jerusalem,

Er tillgivne,

Reseprogram oktober - november 2013

Oktober:

- Fredag 18 - söndag 20 Konferens i Västerås. Plats: Kyrkbacksgården och Citykyrkan. *Information och anmälan:* Stefan Stuesson, 0734-369450, stefan.stuesson@gmail.com
- Tisdag 22 Föredrag i församlingshemmet, Förlanda, kl.18.30. Patrick Lind, 0300-431101, patrick.lind@svenskakyrkan.se
- Onsdag 23 Föredrag i Floda Missionskyrka, Rurik Holms väg 11, Floda, kl.19. Viktor Bengtsson, 0709-291072, viktor.bengtsson@se.pwc.com
- Torsdag 24 - Studiedag på Helsjöns folkhögskola, Horred, kl.9.30-15.00. Anmälan till Peter Landgren, 0320-205831, peter@helsjon.se
- Föredrag, Vägkorset Diakonicenter, Kungsbackavägen 7, Bollebygd, kl.19. Liisa Jönsson Rickäng, 033-222605, liisa.jonsson.rickang@svenskakyrkan.se
- Fredag 25 Föredrag i Målsryds kyrka kl.18.30. Jörgen Åkesson, 076-1269706, akessonlatthult@gmail.com
- Lördag 26 Studiedag i Älvsåkers församlingshem, Kyrkobolsvägen 7, Kungsbacka, kl.10-17. *Information:* Anders Ingmår, 0300-434051, anders.ingmar@svenskakyrkan.se
Anmälan: Ann Schau, 0300-434050, ann.schau@svenskakyrkan.se
- Måndag 28 Föredrag i Församlingshemmet, Västra Storgatan 6, Kristianstad, kl.19. Birgitta Dérand, 044-243328, derand@tele2.se
- Tisdag 29 Föredrag i Färlövs församlingshem, Wrangels Allé 61, kl.19. Matts Martinsson, 044-205861, 070-6470756, matts.martinsson@svenskakyrkan.se
- Onsdag 30 Föredrag i Gustav Adolfs Församlingshus, Furutorpsgatan 47, Helsingborg, kl.19. Eva-Lisa Boson, 042-261122, evalisaboson@yahoo.se
- Torsdag 31 Föredrag i Brunby kyrka kl.19. Michael Hoff, 042-346521, Michael.Hoff@svenskakyrkan.se

November:

Måndag 4 Föredrag i Spånga församlingshus, Värsta allé 1, Spånga, kl.19.
Annika Stenvall, 08-50599040, annika.stenvall@svenskakyrkan.se

*Programmet för denna vecka i Stockholmstrakten är inte klart ännu;
meddelas eventuellt senare.*

Söndag 10 Föredrag på Stillheten (Södra begravningsplatsen), Skolvägen 33, Täby,
kl.16. Tel.08-58003571, <http://svenskakyrkan.se/taby/stillheten>

Göran Larssons jubileumsfond för judisk-kristna relationer:

Adress i Israel: Hatekufa 17/4, 92628 Jerusalem

tel. 00972-2 648 1979 eller 00972-50 685 0346 (mobil)

Adress i Sverige: Lunden, 51994 Björketorp, tel. 0730-949504

E-postadress: goran.larsson@judiskkristnarelationer.se

Hemsida: www.judiskkristnarelationer.se

PlusGiro (Postgiro) 195 85 45-4

Bankgiro 5374-4249